

İSO SIRALAMASINDA BİRİNCİ 500 FİRMA İÇİNE GİREN PLASTİK VE KAÜÇUK FİRMALARININ FİNANSAL VE KÂRLILIK DEĞERLENDİRMESİ 2024

ÖNSÖZ

Plastik sektörü, Türkiye ekonomisinin en önemli aktörlerinden birisidir. Bugün 10 milyon tonu aşan toplam üretimi, 40 milyar dolarlık cirosu, 105 milyar doları aşan direkt ihracatı ve son 10 senede ortalama yüzde 12'lere yaklaşan yıllık büyüme ile plastik sektörünün ülke ekonomisine sağladığı katkı giderek artıyor. Sektörümüz, ulaştığı üretim kapasitesiyle Avrupa'da ikinciliğe, dünyada ise altıncılığa yükseldi. PAGEV olarak, Türkiye Plastik Sektörünün "Birleştirici Gücü" misyonumuz çerçevesinde başarıyla yoluna devam eden sektörümüzü hep daha ileriye taşıyacak projeleri sizlerle birlikte hayata geçiriyoruz.

Plastiğin hayatımızdaki vazgeçilmezliğini gözler önüne seren ve bilimsel verilere dayanan somut adımlarla sektör sorunlarımızı gidermeye yönelik çalışmalara imza atarken, doğru ve güvenilir veri ve bilgilere sahip olmanın çözümün en önemli parçası olduğunu da biliyoruz. Bu doğrultuda sürekli araştırıyor, yeni verileri topluyor, derliyor ve rapor haline getiriyoruz. Sektörümüzün gelişimi adına önemli olduğuna inandığımız raporlarımızı ve önemli bilgiler içeren kitapçıklarımızı plastik sektörü temsilcilerimizin, paydaşlarımızın ve kamu kurumlarımızın istifadesine sunuyoruz.

PAGEV olarak, uzun ve özverili araştırmalarımız neticesinde sektörümüze ciddi boyutta katkı sağlayacak bir rapor seti hazırladık. Raporlarımız ile Türkiye Plastik Sektörünün doğru ve güvenilir veriler ışığında hangi noktada olduğunu, ortak problemlerini ve somut çözüm arayışlarının neler olması gerektiğini uzman raportörlerimizin yorumları ile kitapçıklar haline getirdik. Başta üyelerimiz olmak üzere tüm paydaşlarımızın faydasına sunduğumuz rapor ve bilgilendirme setimizin plastik dünyasına yön vereceğine inanıyoruz. Bu çalışmalarımız ile aynı zamanda kamu kurumlarımızın da plastik sektörü ile ilgili en güncel veriler ve doğru bilgilere ulaşmasını sağlamaktan dolayı mutluyuz.

Bununla birlikte İngilizce olarak hazırladığımız sektör raporlarımızla da meslektaşlarımızın ülkemiz plastik sektörünün potansiyelini en güncel verilerle küresel pazardaki iş ortakları ile paylaşabileceklerini düşünüyoruz.

Bu vesile ile sizlerle paylaştığımız dosyamızda yer alan, sektörümüz ile güncel raporlarımızı ve bilgilendirme dosyalarımızı istifadelerinize sunar, ülkemiz kalkınmasında lokomotif bir misyon üstlenen sektörümüzün bu günlere erişmesinde emeği geçen tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

**Saygılarımla,
Yavuz EROĞLU
PAGEV Başkanı**

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

İÇİNDEKİLER

1. DEĞERLENDİRME KRİTERİ
2. FİRMA SAYISI
3. 2024 YILINDA ISO SIRALAMASINDA İLK 500'E GİREN PLASTİK VE KAÜÇUK FİRMALARI, PAGEV ÜYELERİ, TOBB PLASTİK KAÜÇUK VE KOMPOZİT SANAYİİ SEKTÖR MECLİS ÜYELERİ
4. TEMEL GÖSTERGELER
5. ISO SIRALAMASINDA İLK 500'E GİREN PLASTİK FİRMALARININ TOPLAM SEKTÖR İÇİNDEKİ PAYLARI
6. GENEL İMALAT SANAYİ İÇİNDEKİ PAYI
7. PAGEV VE TOBB PLASTİK, KAÜÇUK VE KOMPOZİT SANAYİ SEKTÖR MECLİSİ ÜYELERİNİN İLK 500 İÇİNDEKİ PAYLARI
8. TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER
 - 8.1. CARİ ORAN (DÖNEN VARLIKLAR / KISA VADELİ BORÇLAR)
 - 8.2. TOPLAM BORÇLAR / TOPLAM VARLIKLAR
 - 8.3. TOPLAM BORÇLAR / ÖZ SERMAYE
 - 8.4. KISA VADELİ BORÇLAR / TOPLAM BORÇLAR
 - 8.5. ÖZ SERMAYE/ TOPLAM VARLIKLAR
9. KARLILIK GÖSTERGELERİ
 - 9.1. SATIŞ KARLILIĞI
 - 9.2. AKTİF KARLILIĞI
 - 9.3. ÖZ SERMAYE KARLILIĞI
 - 9.4. FAALİYET KARI
 - 9.5. FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR (FAVÖK/ EBITDA)
10. ETKİNLİK GÖSTERGELERİ
 - 10.1. İSTİHDAM PAYI
 - 10.2. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ
 - 10.3. BRÜT KATMA DEĞER DAĞILIMI
 - 10.4. NİSPİ HASILA ORANI
 - 10.5. AR – GE YAPAN FİRMA SAYISI

SONUÇ

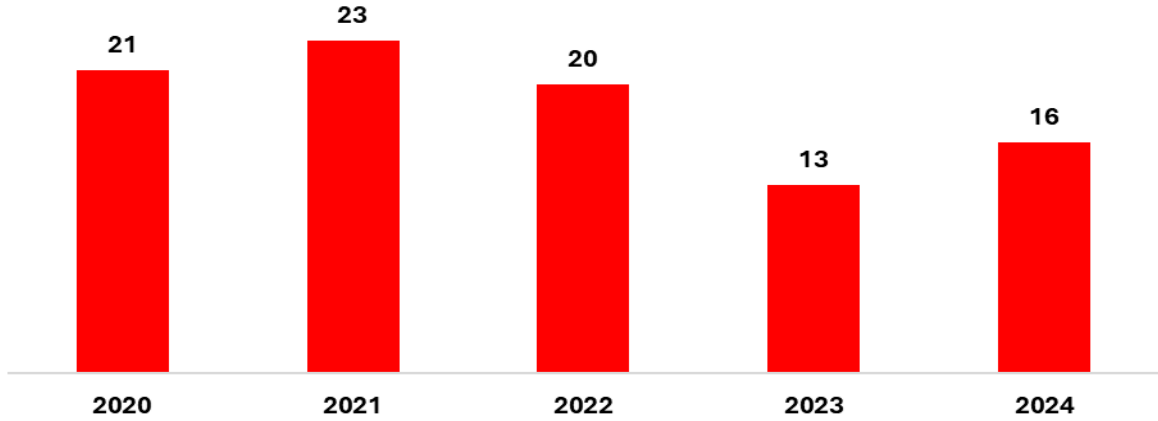
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

1. DEĞERLENDİRME KRİTERİ

Rapor, “ ISO - Türkiye’nin ilk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2024 Özel Sayısı ” içindeki veriler ve Endüstriyel Kodlar Anahtarında tarif edilen ve NACE: 22 - **ISIC Revizyon 2’de “ Başka Yerde Sınıflandırılmayan Plastik ve Kauçuk Ürünleri Sanayi ”** altındaki firmaların performansları, finansal göstergeleri ve karlılık oranları temel alınarak hazırlanmıştır.

2. FİRMA SAYISI

ISO tarafından yapılan sıralamaya göre, ISO sıralamasında ilk 500’e giren plastik ve kauçuk firmalarının sayısı 2020 yılında 21, 2021 yılında 23, 2022 yılında 20, 2023 yılında 13 ve 2024 yılında 16 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik-1: ISO 2024 Sıralamasında İlk 500’e Giren Plastik ve Kauçuk Firma Sayısı
Kaynak: ISO 2024 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

3. 2024 YILINDA ISO SIRALAMASINDA İLK 500’E GİREN PLASTİK VE KAUÇUK FİRMALARI

2024 yılında ISO tarafından yapılan sıralamaya göre, ISO sıralamasında ilk 500’e giren 16 plastik ve kauçuk firmalarının listesi aşağıda verilmektedir.

Genel Sıra No	Kuruluş Adı
52	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.
66	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
75	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.
136	Goodyear Lastikleri Türk A.Ş.
164	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.
186	Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.
217	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.
252	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

259	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
266	ABY Plastik Ambalaj ve Enerji San. Tic. A.Ş.
306	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
343	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.
369	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.
484	Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.
490	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.
498	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.

Tablo- 1: 2024 Yılında ISO Sıralamasında İlk 500'e Giren Plastik ve Kauçuk Firmaları
Kaynak: ISO İlk ve İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2024

2024 yılında ISO tarafından yapılan sıralamaya göre, ISO sıralamasında ilk 500'e giren 16 PAGEV üyesi firmaların listesi aşağıda verilmektedir.

Genel Sıra No	Kuruluş Adı
66	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
93	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
105	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.
217	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.
227	Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş.
252	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
259	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
266	ABY Plastik Ambalaj ve Enerji San. Tic. A.Ş.
349	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
357	BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.
361	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.
398	Sunar Mısır Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.
410	Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.
416	CFN Kimya San. ve Dış Tic. A.Ş.
488	Dioki Petrokimya Sanayi A.Ş.
490	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.

Tablo- 2: 2024 Yılında ISO Sıralamasında İlk 500'e Giren PAGEV üyeleri
Kaynak: ISO İlk ve İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2024

2024 yılında ISO tarafından yapılan sıralamaya göre, ISO sıralamasında ilk 500'e giren TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi Üyesi 4 firmanın listesi aşağıda verilmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Genel Sıra No	Kuruluş Adı
29	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.
306	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
381	Dowaksa İleri Kompozit Malzemeler Sanayi Ltd. Şti.
484	Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

Tablo – 3: 2024 Yılında, ISO Sıralamasında İlk 500 Firma İçine Giren TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi Üyeleri

Kaynak: ISO 2024 / İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

2024 yılında ISO tarafından yapılan sıralamaya göre, ISO sıralamasında ilk 500'e giren PAGEV ve TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi Üyesi 5 firmanın listesi aşağıda verilmektedir.

Genel Sıra No	Kuruluş Adı
66	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
105	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.
217	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.
266	ABY Plastik Ambalaj ve Enerji San. Tic. A.Ş.
361	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.

Tablo – 4: 2024 Yılında, ISO Sıralamasında İlk 500 Firma İçine Giren TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi Üyeleri

Kaynak: ISO 2024 / İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

4. TEMEL GÖSTERGELER

- ISO 500'de üretimden satışlar, 2024 yılında %36,3 artarken, plastik ve kauçuk sektörlerinde artış oranı % 31,2 olarak gerçekleşmiştir.
- Yurt içinde nisan ayından itibaren dezenflasyon politikalarının daha kapsamlı uygulanması nedeniyle iç talepte kademeli yavaşlama sanayi sektörünü ve dolayısı ile plastik ve kauçuk sektör satışlarını olumsuz etkilemiştir.
- Yurt dışında ise 2024 yılında ihracat pazarlarında talep zayıf seyretmiş ve ihracat artışı sınırlı olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, artan maliyetler satış fiyatlarına yeterinde yansıtılamamış, Türk lirasındaki reel değerlendirme ve güçlü doların yol açtığı parite etkisi sanayinin uluslararası rekabet gücünü zayıflatmış ve ihracat performansını düşürmüştür.
- 2024 yılında küresel ticarete ve Türkiye'nin ihracat pazarlarında, özellikle Avrupa pazarındaki durgunluk ihracatı baskılamıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- 2024 yılında, yurt içinde uygulanan dezenflasyon politikaları satış gelirlerini azaltmış, yüksek faizler ve maliyet artışları karlılığı olumsuz etkilemiştir.
- 2024 yılında diğer borçlar, mali borçların üzerinde büyümüştür. Kredi faizlerinin artışı krediye erişimi zorlaştırmış ve firmalar net işletme sermaye ihtiyaçlarını daha çok diğer borçlarla karşılamışlardır.

İSO sıralamasında ilk 500'e giren genel imalat sanayii firmaları, 2024 yılında 2023 yılına kıyasla ortalama olarak dönem karı dışında tüm göstergelerde pozitif performans sağlamıştır.

İlk 500'e giren plastik ve kauçuk firmaları da 2024 yılında 2023 yılına kıyasla dönem karı dışında tüm göstergelerde pozitif performans sağlamıştır.

2024 yılında İSO ilk 500 firma içine giren 16 plastik ve kauçuk firmasının, 2023 yılına kıyasla ve cari fiyatlarla toplam bazda;

- ✓ Üretimden satışları % 31,2 artmış,
- ✓ Net satış hasılatları % 31,5 artmış,
- ✓ Brüt katma değerleri % 111 artmış,
- ✓ Öz sermayeleri de % 36,7 artmış,
- ✓ Net aktifleri % 19,5 artmış,
- ✓ Dönem karları %19,8 azalmış,
- ✓ İhracatları % 22 artmış,
- ✓ Çalışan sayıları % 3,4 artmıştır.

	Plastik ve Kauçuk Sektörü		İSO İLK 500		Performans Değişimi (%)	
	2023	2024	2023	2024	Plastik ve Kauçuk Sektörü	İSO İLK 500
Üretimden Satışlar (Net)	135.441	177.647	6.374.717	8.688.477	31,2	36,3
Satış Hasılatı (Net)	161.368	212.171	7.503.508	10.270.097	31,5	36,9
Brüt Katma Değer	12.233	25.810	1.749.805	2.685.178	111,0	53,5
Öz Sermaye	19.524	26.695	4.815.320	6.337.516	36,7	31,6
Net Aktifler	59.788	71.470	8.828.369	12.158.801	19,5	37,7
Dönem Karı (Vergi Öncesi)	2.767	2.219	645.018	267.417	-19,8	-58,5
İhracat (1.000 \$)	1.259	1.536	95.117	96.584	22,0	1,5
Çalışan Sayısı (Kişi)	9.503	9.823	803.551	824.245	3,4	2,6

Tablo 5: Plastik ve Kauçuk Sektöründe İlk 500'e Giren Firmaların Performans Değişimleri

Kaynak: ISO 2024 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

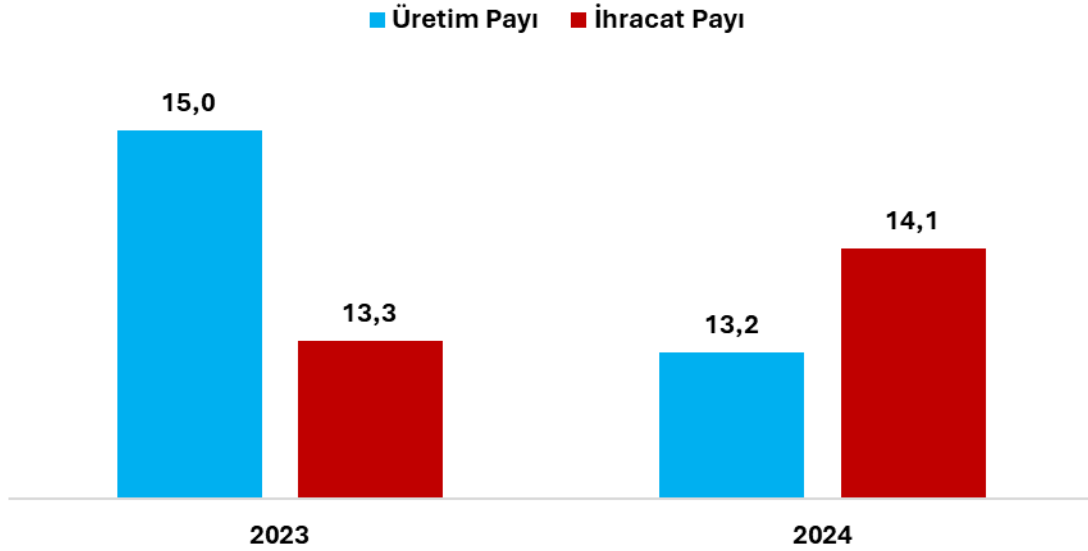
5. TOPLAM SEKTÖR İÇİNDEKİ PAYLARI

2024 yılında ISO sıralamasında ilk 500 içine giren 16 plastik firmaları, toplam plastik mamul üretiminin dolar bazında % 13,2'sini, toplam plastik mamul ihracatının da % 14,1'ini gerçekleştirmiştir.

	2023	2024	% Artış
Sektörün Toplam Üretim Değeri (Milyar \$)	37,9	40,9	7,9
İlk 500'e Giren Plastik Firmaların Toplam Üretimleri (Milyar \$)	5,7	5,4	-5,3
İlk 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör Üretimindeki Payı (%)	15,0	13,2	
Sektörün Toplam Ürün İhracatı (Hammadde hariç)	9.468	10.922	15,4
İlk 500'e Giren Firmaların Toplam Ürün İhracatı (Hammadde Hariç)	1.259	1.536	22,0
İlk 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör Ürün İhracatındaki Payı (%)	13,3	14,1	

Tablo 6: Plastik Sektöründe ilk 500'e Giren Firmaların Toplam Plastik Sektörü İçindeki Payları
Kaynak: ISO 2024 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ve PAGEV Plastik Sektör Raporları

2024 yılında ISO sıralamasında ilk 500 firma içine giren plastik ve kauçuk firmalarının toplam sektör üretiminden aldığı pay %15'ten % 13,2'ye gerilerken, toplam sektör ihracatından aldıkları pay da %13,3'ten % 14,1'e yükselmiştir.

Grafik -2: 2024 Yılında ISO Sıralamasında İlk 500 Firma İçine Giren Plastik ve Kauçuk Firma Sayısı
Kaynak: ISO 2024 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

6. GENEL İMALAT SANAYİ İÇİNDEKİ PAYI

Plastik ve kauçuk sektöründe faaliyet gösteren ve ISO sıralamasında ilk 500 arasına giren 16 firmanın 2023 ve 2024 yılları içinde ISO Birinci 500 büyük firma içindeki payları şu şekilde gerçekleşmiştir;

- ✓ Üretimden satışlarda payı % 2,1'den % 2'ye gerilemiş,
- ✓ Net satış hasılatlarında payı % 2,2'den % 2,1'e gerilemiş,
- ✓ Yaratılan brüt katma değerde payı % 0,7'den %1'e yükselmiş,
- ✓ Öz sermaye toplamalarında payı % 0,4 olarak aynı düzeyde kalmış,
- ✓ Net aktifler toplamında payı % 0,7'den % 0,6'ya inmiş,
- ✓ Vergi öncesi dönem karında payı % 0,4'ten % 0,8'e yükselmiş,
- ✓ İhracat toplamında payı % 1,3'ten %1,6'ya yükselmiş,
- ✓ Ücretle çalışanlar toplamında payı % 1,2 olarak aynı düzeyde kalmıştır.

	2023	2024
Üretimden Satışlar (Net)	2,1	2,0
Satış Hasılatı (Net)	2,2	2,1
Brüt Katma Değer	0,7	1,0
Öz Sermaye	0,4	0,4
Net Aktifler	0,7	0,6
Dönem Karı (Vergi Öncesi)	0,4	0,8
İhracat (1.000 \$)	1,3	1,6
Çalışan Sayısı (Kişi)	1,2	1,2

Tablo 7: Plastik ve Kauçuk Sektöründe İlk 500'e Giren Firmaların İmalat Sanayii İlk 500 içindeki Payları (%)

Kaynak: ISO 2024 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

7. PAGEV VE TOBB PLASTİK, KAUÇUK VE KOMPOZİT SANAYİ SEKTÖR MECLİSİ ÜYELERİNİN İLK 500 İÇİNDEKİ PAYLARI

2024 yılında ISO sıralamasında ilk 500'e giren PAGEV ile TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi üyelerinin İSO ilk 500 firmanın toplamı içinden;

- Üretimden Satışlarda %2,4
- Satış Hasılatında % 2,6
- Brüt Katma Değerde % 0,7
- Öz Sermaye 'de % 1,6
- Net Aktiflerde % 2,
- İhracatta % 2,1
- Çalışan sayısında % 1,9 pay aldıkları görülmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

	PAGEV - Sektör Meclisi	ISO 500	% Pay
Üretimden Satışlar (Net)	207.631	8.688.477	2,4
Satış Hasılatı (Net)	265.431	10.270.097	2,6
Brüt Katma Değer	17.959	2.685.178	0,7
Öz Sermaye	99.379	6.337.516	1,6
Net Aktifler	251.809	12.158.801	2,1
Dönem Karı (Vergi Öncesi)	(-) 9.474	267.417	-
İhracat (1.000 \$)	2.006	96.584	2,1
Çalışan Sayısı (Kişi)	15.447	824.245	1,9

Tablo 8: PAGEV ve TOBB Plastik Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi Üyelerinin ISO 500 Firma İçindeki Payı - 2024

Kaynak: ISO 2024 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

2024 yılında ISO sıralamasında ilk 500'e giren PAGEV ile TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi üyelerinin toplam plastik sektörü içinde üretim payı dolar bazında % 15,4 ihracat payı ise % 14 olarak gerçekleşmiştir.

Sektörün Toplam Üretim Değeri (Milyar \$)	40,9
İlk 500'e Giren PAGEV -TOBB Firmaların Toplam Üretimleri (Milyar \$)	6,3
İlk 500'e Giren PAGEV -TOBB Firmaların Toplam Sektör Üretimindeki Payı (%)	15,4
Sektörün Toplam Ürün İhracatı (Hammadde hariç) (Milyon \$)	10.942
İlk 500'e Giren PAGEV -TOBB Firmaların Toplam Ürün İhracatı (Hammadde Dahil) (Milyon \$)	1.536
İlk 500'e Giren PAGEV -TOBB Firmaların Toplam Sektör Ürün İhracatındaki Payı (%)	14

Tablo 9: İlk 500'e Giren PAGEV ile TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi Üyelerinin Toplam Plastik Sektörü İçindeki Payları - 2024

Kaynak: ISO 2024 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2024 ve PAGEV Sektör Raporları

8. TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

- 2024 yılında ABD başta olmak üzere gelişmiş ekonomilerde merkez bankalarının sıkı parasal duruşu büyük ölçüde koruması ve yüksek seyreden faiz oranları, küresel finansman koşullarını etkilemeye devam etmiştir.
- Yurtiçinde ise sıkı para politikalarının güçlenen etkisi, reel sektörün operasyonel maliyetlerindeki artışlar ve Türk lirasının reel değerlenme eğilimi belirleyici olmuştur.
- 2024 yılında gelir tablolarını etkilemeye başlayan enflasyon düzeltmesi uygulaması da firmaların finansal rasyolarını farklı yön ve boyutlarda etkilemiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

	Plastik ve Kauçuk ISO I. 500	ISO I. 500
Cari Oran	134,1	146,1
Borçlar/ Toplam Aktifler	56,7	47,9
Toplam Borç / Öz Sermaye	130,9	91,9
Kısa Vadeli Borçlar/ Toplam Borçlar	77,1	63,8
Özsermaye /Toplam Varlıklar	43,3	52,1
Mali Borçlar / Özkaynak	70,4	44
Mali Borçlar / Aktif Toplamı	30,5	22,9
Özkaynak / Aktif Toplamı	43,3	52,1
Satış Karlılığı	1,6	2,6
Aktif Karlılığı	1,6	2,2
Özkaynak Karlılığı	3,7	4,2
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar	12,7	12,8
Faaliyet Karlılığı	7,1	6,2
Üretim Faaliyet Dışı Gelirler / Net Satışlar	1,9	2,9
İstihdam Oranı	3,3	
Brüt Katma Değer Oranı	2,9	
Nispi Hasıla Oranı	86,8	
Varlık Devir Hızı	1,02	0,84
Özkaynak Devir Hızı	1,35	1,62
İşletme Sermayesi Devir Hızı	1,74	1,89
İşgücü Verimliliği (Milyon TL)	6,66	10,54
AR-GE Yapan Firma Sayısı (Adet)	10	265
AR-GE Harcaması (Milyon TL)	1.107	60.674
Brüt Katma Değer Payı	2,3	

Tablo - 10: Plastik ve Kauçuk Sektöründe 2024 yılında Temel Finansal Göstergeler

Kaynak: ISO İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu –2024

8.1. CARİ ORAN (DÖNEN VARLIKLAR / KISA VADELİ BORÇLAR)

Cari oran, şirketlerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için gerekli olan brüt işletme sermayesinin (dönen varlıkların) kısa vadeli borçlara bölünmesi ile hesaplanır. Cari oran basit olarak net işletme sermayesinin yeterliliğini ve borç ödeyebilme kapasitesini de göstermektedir. Batılı finans kurumlarında cari oranın 2 olması genel kabul gördüğü halde, yüksek enflasyonlu ve kıt fon kaynaklarına sahip ülkelerde sektörlerin değişik özellikleri göz önünde bulundurulduğunda cari oranın 1,5 olması genellikle yeterli olarak kabul edilmektedir.

2024 yılında, plastik ve kauçuk sektöründe ilk 500 firma içine giren firmalarının kısa vadeli borç ödeme güçleri (cari oranları) % 134,1 imalat sanayinde ilk 500 firmanın kısa vadeli borç Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

ödeme güçleri ise aynı dönemde % 146,1 olarak plastik ve kauçuk sektör ortalamasının 12 puan üstünde gerçekleşmiştir.

Özetle, 2024 yılında plastik ve kauçuk sektörünün net işletme sermaye yeterliliği ve borç ödeyebilme kapasitesi, ISO İlk 500 firma ortalamasının altında gerçekleşmiştir.

8.2. TOPLAM BORÇLAR / TOPLAM VARLIKLAR

Toplam aktiflerin ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığını gösteren Borç/Aktifler oranı aynı zamanda şirketlerin toplam kaynaklarının dağılımı hakkında da bilgi verebilmektedir. Şirketlerin hem toplam varlıklarının ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığı, hem de kaynakların niteliklerine göre dağılımı hakkında fikir veren Borç/Aktifler oranı, şirket için bir risk göstergesi olarak da kullanılmaktadır.

Bu oranın yüksek çıkması işletmeyi kredi verenler açısından riskli pozisyona düşürmektedir. Fakat yabancı kaynak kullanımı optimum bir yüzdeye kadar öz sermaye karlılığını artıran bir durum olarak da kabul edilmektedir. Bu optimum oran, ortalama kaynak maliyetinin minimum olduğu noktadır. Oran yüksek olsa da borçlanma maliyeti üzerinde geliştirilebilen katma değer, yönetimin az bir öz sermaye ile geniş bir kaynağı yönlendirebilme başarısını gösterebilmektedir.

Oranın batı toplumlarında % 50'den küçük olması gereği genel bir kıstas olarak benimsenmiş olmasına rağmen, ülkemiz gibi sermaye arzının göreceli olarak düşük olduğu ülkelerde % 60'tan yüksek olması normal karşılanabilmektedir.

ISO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektör firmalarının toplam varlıklarının 2024 yılında % 56,7'si dış kaynaklarla finanse edilmiştir. Buna karşılık toplam varlıkların dış kaynaklarla finanse edilme oranı toplam imalat sanayindeki ilk 500 firma için ortalama % 47,9 dur.

Bu durum; ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarının 2024 yılında ISO ilk 500 firma ortalamasına kıyasla daha çok borçlandığını ve genel imalat sanayine göre borçlanma oranının daha büyük olduğunu göstermektedir.

8.3. TOPLAM BORÇLAR / ÖZ SERMAYE

Firmanın aktiflerini fonlamada öz kaynaklarına oranla ne kadar yabancı kaynak kullandığını gösteren oranın genellikle düşük çıkması tercih edilmektedir. Öz kaynaklar ile yabancı kaynaklar arasında uygun bir dengenin kurulması son derece önemlidir. Oranın % 100'ü aşmaması gerektiği batılı finans kurumları tarafından genel bir kural olarak benimsenmiş olmasına rağmen, ülkemiz gibi öz sermaye bulmakta zorluk çekilen ülkelerde bu oranın % 150 - 200 arası olması kabul edilebilmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektör firmalarının toplam borçlarının öz sermayelerine oranı 2024 yılında % 130,9, toplam imalat sanayii ilk 500 firmanın toplam Borçlar / Öz Sermaye oranı ise % 91,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, 2024 yılında plastik ve kauçuk sektöründe ilk 500'e giren firmaların öz kaynaklarına kıyasla toplam imalat sanayideki ilk 500 firmadan daha çok borçlandıklarını göstermektedir.

8.4. KISA VADELİ BORÇLAR / TOPLAM BORÇLAR

Şirketlerin hem toplam varlıklarının ne kadarlık kısmının kısa vadeli borçlar ile fonlandığını, hem de toplam kaynaklar içerisinde kısa vadeli borçlardan ne kadar kullanıldığını gösteren bu oran, şirketlerin risk göstergesi olarak da kabul edilmektedir. Oranın yüksek çıkması riskin artığının bir göstergesi olabileceği gibi, ortaklara daha düşük sermaye ile sermaye başına daha fazla kâr payı (temettü) alma olanağını da sağlamaktadır. Batılı finans kuruluşlarınca bu oranın % 33'ten küçük olması gereği genel bir kıstas olarak benimsenmiş olmasına rağmen, Türkiye gibi uzun vadeli kaynak temininde güçlük çeken ve yüksek enflasyonlu ülkelerde % 50 düzeylerinde seyretmektedir.

2024 yılında toplam imalat sanayinin ilk 500 firması, toplam varlıklarının % 63,8'ini kısa vadeli borçlarla fonlamışlardır. İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında ise 2024'te bu oran % 77,1 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında toplam varlıkların kısa vadeli borçlarla fonlanma oranı, İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında, toplam imalat sanayine kıyasla 13,3 puan daha yüksektir.

8.5. ÖZ SERMAYE/ TOPLAM VARLIKLAR

Bu oran, işletme varlıklarından yüzde kaçının ortaklar ve işletme sahibince finanse edildiğini göstermekte olup, orta ve uzun vadeli kredi değerini tespit amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Oranın yüksek olması işletmenin uzun vadeli yabancı kaynakları ile bunların faizlerini ödemede güçlük çekmeyeceklerini göstermektedir. Bu oranın % 50 civarında olması normal karşılanmakla birlikte Türkiye'de genellikle % 30'lara kadar düşmektedir.

2024 yılında öz sermayenin varlık finansmanındaki payı, imalat sanayi ilk 500 büyük firma için % 52,1, plastik ve kauçuk sektöründeki ilk 500'e giren firmalarda ise %43,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, 2024 yılında ilk 500'e giren plastik firmalarının, imalat sanayi ortalamasına kıyasla, toplam varlıklarının daha küçük kısmının öz sermayelerinden oluştuğunu, başka bir deyişle 2024 yılında öz sermaye yeterliliğinde plastik ve kauçuk sektörünün, toplam imalat sanayine kıyasla daha güçsüz olduğunu göstermektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

9. KARLILIK GÖSTERGELERİ

Karlılık oranları, şirketin gerek bir bütün olarak tüm faaliyetlerinde karlı çalışıp çalışmadığını, gerekse her temel faaliyetinin verimliliğinin ölçülüp yorumlanmasında kullanılan oranlardır.

9.1. SATIŞ KARLILIĞI

Brüt satış karı, şirketlerin satışları ile satışların maliyeti arasındaki olumlu farktır. Brüt karın satışlara oranlandığında brüt kâr marjı elde edilmektedir. Brüt kâr marjı, şirketlerin diğer gelir ve giderlerinin dikkate alınmadığı, sadece satışlarının ne kadarlık bir kâr marjı ile gerçekleştiğini gösteren bir orandır. Satış karlılığı, şirketlerin dönemler itibarıyla veya aynı dönemlerde benzer şirketler karşısında ne kadarlık bir kâr marjı ile satış yaptığını, yani rekabet gücünü ve rekabet gücünün dönemler itibarıyla gelişimini göstermektedir. Brüt kâr marjı, satılan ürünün fiyatını ve maliyetini belirlediğinden, bu etmenlerdeki değişikliklerin iyi bir şekilde takip edilmesi gerekmektedir. Brüt kâr marjı miktar bazındaki satış miktarından bağımsız bir oran olduğundan, şirketlerin karları hakkında bir bilgi vermekten çok, rekabet gücünün seyri ve diğer firmalarla kıyas yapabilmek imkânı tanımaktadır.

2024 yılında yüksek enflasyonun yanı sıra, yılın genelinde artan operasyonel maliyetler ve finansman yükü de karlılığı aşındırıcı rol oynamıştır. Türk lirasının reel değerlenmesi sonucu dış rekabet gücündeki azalma da diğer etkili bir faktör olmuştur.

2024 yılında imalat sanayi ilk 500 büyük firmanın ortalama satış karlılığı % 2,6 ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarının satış karlılığı da % 1,6 olarak sert bir düşüşle çok küçük düzeyde gerçekleşmiştir.

9.2. AKTİF KARLILIĞI

Aktif karlılığı, şirketlerin ulaşılmış oldukları büyüklük ile sağladıkları verimin ölçülmesinde kullanılmaktadır. Aktif karlılık şirketlerin edinmiş oldukları tüm varlıkların (yapılan maddi ve finansal yatırımlar) hangi oranda etkin kullanıldığını göstermektedir.

2024 yılında aktif karlılığı, ISO ilk 500 firmada %2,2 ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında %1,6 gibi düşük düzeyde gerçekleşmiştir. Bu düşüş, büyük ölçüde operasyonel karlardaki zayıflamadan kaynaklanmıştır.

9.3. ÖZ SERMAYE KARLILIĞI

Öz Sermaye, şirketlerin başlıca kaynaklarından biri olup, şirketlerin ortaklarının şirketlerden hak ettikleri kısmı oluşturmaktadır. Öz sermayeyi oluşturan kaynak kalemleri, ortakların koymuş oldukları sermaye ile hak ettikleri fakat şirkette bırakmış oldukları cari ve geçmiş Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

dönemden dağıtılmamış karlardan oluşmaktadır. Öz Sermaye karlılığı ise, ortakların şirkete kaynak olarak bırakmış oldukları fonların bir birimine düşen karlılığı ölçen orandır. İşletmenin yönetimindeki başarı derecesi karlılık durumunun analizinde önemli bir göstergedir. Şirketlerin kullanımına bırakılmış olan bu fonların getirisinin ölçülmesi bakımından önemlidir.

2024 yılında özkaynak karlılığı ISO ilk 500 firmada %4,2 ISO ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında ortalama %3,7 gibi düşük düzeyde gerçekleşmiştir.

9.4. FAALİYET KARI

Kuruluşların karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi de faaliyet karıdır. Faaliyet karı kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2024 yılında satılan ürün maliyetlerinde ve özellikle de faaliyet giderlerinde yaşanan artışlar, faaliyet karlılığının zayıflamasına neden olmuştur. 2024 yılında hem küresel büyümedeki yavaşlamanın hem de Türkiye'nin para politikalarındaki belirginleşen sıkışmanın baskısını hisseden sanayi kuruluşları, ana faaliyetlerinden karlılık sağlamakta önceki yıllara göre daha fazla zorlanmışlardır.

2024 yılında ISO ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektörü faaliyet karları ortalaması %7,1 ISO ilk 500 ortalaması da %6,2 olarak gerçekleşmiştir.

9.5. FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR (FAVÖK/ EBITDA)

FAVÖK/ EBITDA, kuruluşların faiz, amortisman ve vergi ödemeleri öncesi karının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. EBITDA olarak da bilinen bu gösterge, faaliyet karlılığı performansının önemli ölçütlerinden biridir.

2024 yılında ISO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarının FAVÖK oranı %12,7 ISO 500 toplam imalat sanayi ortalaması ise %12,8 olarak gerçekleşmiştir.

10. ETKİNLİK GÖSTERGELERİ

10.1. İSTİHDAM PAYI

2024 yılında, ISO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarının toplam çalışan sayısı, ilk 500'deki toplam imalat sanayi çalışan sayısının % 3,3'ünü oluşturmuştur.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

10.2. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ

Çalışan başına düşen üretimden satışlar şeklinde tarif edilen işgücü verimliliği, 2024 yılında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında 6,66 milyon TL ISO ilk 500 firmasında ise 10,54 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

10.3. BRÜT KATMA DEĞER DAĞILIMI

2016 yılında, İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarının yarattıkları brüt katma değer, ilk 500'deki toplam imalat sanayi firmalarının yarattığı katma değer % 2,3'ünü oluşturmuştur.

10.4. NİSPİ HASILA ORANI

Alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değer, toplam imalat sanayinde kişi başına yaratılan katma değere oranı, nispi hasıla oranını vermektedir. Bu oran aynı zamanda alt sektörlerin katma değer verimliliklerini de ortaya koymaktadır.

2024 yılında ISO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektörlerinde nispi hasıla oranı %86,8 olarak gerçekleşmiştir.

10.5. AR – GE YAPAN FİRMA SAYISI

2024 yılında ISO 500 firmanın 265'inin bu sıralamaya giren 10 plastik ve kauçuk sektör firmasının AR – GE harcaması yaptığı görülmektedir.

SONUÇ

- 2024, küresel ekonomik sistemde belirsizliklerin arttığı, küresel ekonomide yavaşlama ve küresel ticarete durgunluğun baş gösterdiği bir yıl olmuştur. Bu durum, firmaların performansını olumsuz etkilemiştir.
- 2024 yılında, küresel ölçekte fazla kapasite sorunu yaşanmıştır.
- Artan küresel ayrışmanın etkisi ile uluslararası rekabette teknolojinin rolü daha önemli hale gelmiştir. Bu durum sanayideki rekabet haritasını hızla değiştirmiştir. Türkiye'nin bu sürece uyum sağlayabilmesi için sanayi sektörünün niteliksel dönüşümünü destekleyecek aktif politikalara ihtiyaç duyulmaktadır.
- Türkiye, küresel tedarik zincirindeki değişimden yararlanmaya çalışmakla birlikte yavaşlayan pazarı halen belirleyici rol oynamaktadır.
- 2024 yılında enerji, gıda, metal ve diğer emtia fiyatları durağan kalmış, bu alanda faaliyet gösteren sanayi firmalarının fiyatları ve satışları olumsuz etkilenmiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Sanayi kuruluşları 2024 başından itibaren sıkı para politikasının artan baskısı ile karşı karşıya kalmıştır. Talepteki gerileme, maliyetlerdeki artış ve TL'nin reel değerlenmesi gibi faktörler sektörler üzerinde olumsuz etkilenmiştir.
- 2024 yılında artan ithalat rekabeti nedeniyle maliyet artışları fiyatlara sınırlı ölçüde yansıtılabilmektedir.
- Sıkı para politikası nedeniyle artan borçlanma maliyetleri özkaynakların önemini daha da arttırmıştır.

**BİLİNÇLİ BİR TOPLUM
AYDINLIK BİR GELECEK
GÜZEL BİR ÜLKE VE
DAHA YAŞANILABİLİR
BİR DÜNYA İÇİN
AMBALAJ ATIKLARINI
KAYNAĞINDA
DOĞRU AYRIŞTIRARAK
GERİ DÖNÜŞÜME SEN DE
DESTEK OL**

PAGÇEV, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından
Ambalaj Atıklarının Yetkilendirilmiş Kuruluşudur
PAGÇEV bir PAGEV GERİ DÖNÜŞÜM İKTİSADİ İŞLETMESİDİR

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

PlasticsEurope
Association of Plastics Manufacturers

pagev

pagev1989

pagev1989

pagev

www.pagev.org

Halkalı Caddesi No: 132/1 Tez-İş İş Merkezi Kat: 4 Sefaköy- İstanbul
Tel. +90 (212) 425 13 13 Fax. +90 (212) 624 49 26 E-Mail. pagev@pagev.org.tr